

Л. Јеловић

17.09.2019

Миша

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД
ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

Примљено: 17. 10. 2019.

Сектор | Број | Прилог

2305

Републички завод за заштиту споменика културе - Београд
Institute for the Protection of Cultural Monuments of Serbia - Belgrade

Радослава Грујића 11 Radoslava Grujića 11

11118 Београд 11118 Belgrade

Србија Serbia

Тел. (011) 24 54 786 Phone +381 11 24 54 786

Факс (011) 34 41 430 Fax +381 11 34 41 430

e-mail: office@yuheritage.com

Датум / Date:

14.10.2019

Број / Ref.

ГМ, ЈП

1-513 / 2019-4

ГРАДСКА УПРАВА ГРАДА НИША
СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ

Н И Ш

Генерала Транијеа бр. 10

Предмет: Допуна услова и података који су од значаја за израду Петих измена и допуна Плана генералне регулације Градске општине Палилула – прва фаза

Поштовани,

Завод за заштиту споменика културе Ниш доставио је Републичком заводу допис којим се траже услови и подаци који су од значаја за израду Петих измена и допуна Плана генералне регулације Градске општине Палилула – прва фаза, а који се односе на могућности урбанистичких интервенција на К.П. 9637/3 КО Ниш – Бубањ на којој се налази Спомен парк „Бубањ“, знаменито место од изузетног значаја за Републику Србију, као и на К.П. 9637/3 КО Ниш – Бубањ на којој се налази споменик културе Зграда Инжињеријске касарне.

У прилогу достављамо тражене услове и податке са графичким приказом.

С поштовањем,

Обрадиле:

Гордана Митровић

др Гордана Митровић, историчар уметности

Јована Шуњеварин

арх. Јована Шуњеварин

Решење доставити:

- Завод за заштиту споменика културе Ниш
- арх. Душанца Шеговић, ЈП Завод за урбанизам Ниш
- Архиви

Републички завод за заштиту споменика културе – Београд, на основу члана 107. Закона о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11 – и др. закон и 99/11 – и др. закон) а на захтев Градске управе Града Ниша – Секретаријата за планирање и изградњу, утврђује

УСЛОВЕ ЧУВАЊА, ОДРЖАВАЊА И КОРИШЋЕЊА И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЗА
ИЗРАДУ ПЕТИХ ИЗМЕНА И ДОПУНА
ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ПАЛИЛУЛА – ПРВА
ФАЗА, А КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА МОГУЋНОСТИ УРБАНИСТИЧКИХ
ИНТЕРВЕНЦИЈА НА КАТАСТАРСКИМ ПАРЦЕЛАМА БРОЈ 9637/3 И БРОЈ 9637/3
КО НИШ – БУБАЊ У НИШУ

РЕПУБЛИЧКИ
ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА
КУЛТУРЕ
БР 1-513 / 2019
1-10-2019
ГОД
УГРАД

Утврђују се следећи услови чувања, одржавања и коришћења и мере заштите за израду Петих измена и допуна Плана генералне регулације Градске општине Палилула – прва фаза, а који се односе на могућности урбанистичких интервенција на К.П. 9637/3 КО Ниш – Бубањ на којој се налази Спомен парк „Бубањ“, знаменито место од изузетног значаја за Републику Србију, као и на К.П. 9637/3 КО Ниш – Бубањ на којој се налази споменик културе Зграда Инжињеријске касарне у Нишу:

I Спомен парк „Бубањ“

- Праћење стања и редовно одржавање Спомен парка „Бубањ“ и спомен обележја (сачињеног од више скулпторалних елемената – споменика жртвама фашистичког терора) на Бубању у Нишу под условом да се тиме обезбеди пуна историјска веродостојност, очување како наслеђених културних и природних вредности, тако и аутентичност изворног решења меморијалног простора и његових ауторских вредности, као и материјала и начина обраде скулпторалних елемената споменика.

- Забрана градње трајних или привремених објеката који нису у функцији Спомен парка „Бубањ“, као и увођење нових садржаја који могу деградирати простор сећања, у границама К.П. 9637/3 КО Ниш – Бубањ;

- Није могуће планирање интензивне градње на нижим ободним котама узвишења Бубањ у границама К.П. 9637/3 КО Ниш – Бубањ, осим на делу који није обојен у графичком приказу (у прилогу), где се може предвидети урбана организација у равнотежи и хармонији са окружењем, а посебно треба увести ограничења спратности у деловима где је могуће предвидети стамбену или угоститељско-туристичку изградњу. Грађење на овој локацији, у висинском смислу, треба планирати претежно у две етаже: сутерен + приземље (коришћење терена у нагибу), изузетно, приземље + спрат када се ради о туристичко-угоститељским функцијама. Избегавати планирање поткровља. Нова изградња не сме да превазиђе постојећи степен изграђености у овој зони.

- Забрана изградње нових инфраструктурних објеката, грађевинских и осталих радова који подразумевају извођење земљаних радова на простору који обухвата Спомен парк „Бубањ“ у границама К.П. 9637/3 КО Ниш – Бубањ, изузев ако су у функцији непокретног културног добра.

- Дозвољено хортикултурно и комунално уређење, опремање и одржавање простора парка и парк-шуме: крчење и рашишћавање од дивљег растиња, шибља и наноса земље, као и одржавање приступних стаза и парковског мобилијара.

- Забрана просипања, одлагања и привременог или трајног депоновања отпадних и опасних материја“ у границама К.П. 9637/3 КО Ниш – Бубањ.

Образложение:

На узвишењу Бубањ југозападно од Ниша, у периоду пред ослобођење Ниша од отманске власти, 1877. године Турци су изградили одбрамбене положаје (Абди пашине табије). У периоду између два светска рата шири простор Бубања користила је Војска Краљевине Југославије изградивши полиgone са пратећим зградама. Током Другог светског рата узвишење су немачки фашисти претворили у стратиште на које су даноноћно доводили камионима Србе, Јевреје и Цигане, смештали у бараке, а потом их стрељали. У периоду од 1941. до 1944. године убијено је око 10.000 логораши из концентрационог логора на Црвеном крсту и затвореника Специјалне полиције и Казненог завода у Нишу. Простор К.П. 9637/3 КО Ниш – Бубањ испресецан је рововима и јамама у којима су закопаване стрељане жртве. Пред повлачење Немаца, заробљени Италијани откопавали су ровове и палили посмртне остатке жртава, како би се уништио сваки траг о учињеном злочину. Стратиште је 1950. обележено споменикима пирамидом. Године 1963. откривен је Спомен-парк Бубањ, реализован према идеји загребачког вајара Ивана Саболића, чије је решење изабрано на конкурсу. Меморијални простор је делом парковски уређен, а делом се шири као парк-шума. Од подножја води меморијална стаза дуга око пола километра ка платоу на врху на коме су постављени скулпторални елементи спомен обележја: рељеф у мермеру који чини пет симболичних композиција, изведен на зиду величине 23x2,5 m и три бетонске скулптуре које симболизују уздигнуте руке са песницама, ауторско дело вајара Ивана Саболића. Споменик на Бубању и Спомен-парк „Бубањ“ утврђен је за споменик културе Решењем завода за заштиту споменика културе Ниш број 695/1 од 30.05.1973. године, а Спомен-парк „Бубањ“ утврђен је за знаменито место од изузетног значаја за Републику Србију („Службени гласник СРС“ број 14/79).

II Зграда Инжињеријске касарне

- Очувавање извornog изгледа спољашње архитектуре и ентеријера, хоризонталног и вертикалног габарита, облика и нагиба крова, свих конструктивних и декоративних елемената, оригиналних материјала, стилских и функционалних карактеристика;
- забрана преправки, дограмдње и надградње споменика културе;
- ажуарно праћење стања и одржавање конструкцијно-статичког система, кровног покривача, свих фасада, ентеријера и исправности инсталација у споменику културе;
- коришћење културног добра за културне, просветне и научне намене;
- забрана градње и постављања трајних или привремених објеката који својим габаритом, волуменом, обликом или наменом могу угрозити или деградирати споменик културе;
- забрана радова који могу угрозити статичку безбедност споменика културе;
- забрана градње објеката који нису у функцији споменика културе;
- забрана постављања покретних тезги, киоска и других привремених објеката унутар заштићене околине;
- забрана просипања, одлагања и привременог или трајног депоновања отпадних и опасних материја;
- вођење електро и ТТ водова подземним путем;
- очување јединствености катастарске парцеле број 9637/3 КО Ниш – Бубањ на којој је било изведено ауторско парковско решење арх. Данила Владисављевића, која представља споменик културе;
- урбанистичко и комунално уређење, хортикултурно опремање, неговање декоративне флоре и редовно одржавање простора око споменика културе – Зграде Инжињеријске касарне.

Образложение:

После ослобођења Ниша од османске власти 1878. године започета је интензивнија градња војних зграда у овом граду – „другој српској престоници“. На прелазу 19. у 20. век саграђена је Зграда Инжињеријске касарне према пројекту Данила Владисављевића (1871, Доњи Милановац – 1923, Београд) архитекте Министарства војног Краљевине Србије у периоду од 1889. до 1921. године. Избором места у простору намењеном војним садржајима, у близини Железничке станице Ниш, на углу улица Војводе Путника, Димитрија Туцовића и Трга Мије Станимировића, Зграда Инжињеријске касарне монументалношћу доминира простором окруженим планираним парком истог аутора. Грађена је у духу романтичарске архитектуре, Чине је три тракта, грађена у облику проширеног слова П. У средишту главног тракта окренутог ка Тргу налази се висока кула са главним улазом, док су на крајевима две ниže полигоналне куле, све завршене зупцима асоцирајући на куле европских замкова. Дужи бочни тракт окренут је ка ул. Д. Туцовића, а краји ка ул. Војводе Путника. Арх. Владисављевић, школован у Ахену, пројектовао је ово здање под јаким утицајем немачке школе, остваривши јединствено решење које одговара естетским и утилитарним захтевима војне грађевине. Зграда Инжињеријске касарне проглашена је за споменик културе Одлуком СО Ниш број 020-85/83 од 10. 05. 1983. године.

III

Овим Условима чувања, одржавања и коришћења и мерама заштите за израду Петих измена и допуна Плана генералне регулације Градске општине Палилула – прва фаза, а који се односе на могућности урбанистичких интервенција на К.П. 9637/3 КО Ниш – Бубањ на којој се налази Спомен парк „Бубањ“, знаменито место од изузетног значаја за Републику Србију, као и на К.П. 9637/3 КО Ниш – Бубањ на којој се налази споменик културе Зграда Инжињеријске касарне у Нишу замењују се услови утврђени актом Републичког завода за заштиту споменика културе – Београд број 0101-1-513/2019-1 од 23.09.2019. године.

IV

Нацрт Плана Петих измена и допуна Плана генералне регулације Градске општине Палилула – прва фаза, а који се односе на могућности урбанистичких интервенција на К.П. 9637/3 КО Ниш – Бубањ на којој се налази Спомен парк „Бубањ“, знаменито место од изузетног значаја за Републику Србију, као и на К.П. 9637/3 КО Ниш – Бубањ на којој се налази споменик културе Инжињеријска касарна у Нишу пре усвајања доставити Републичком заводу за заштиту споменика културе – Београд на мишљење.

Обрадиле:

Гордана Митровић

др Гордана Митровић, историчар уметности

Јована Шуњеварић

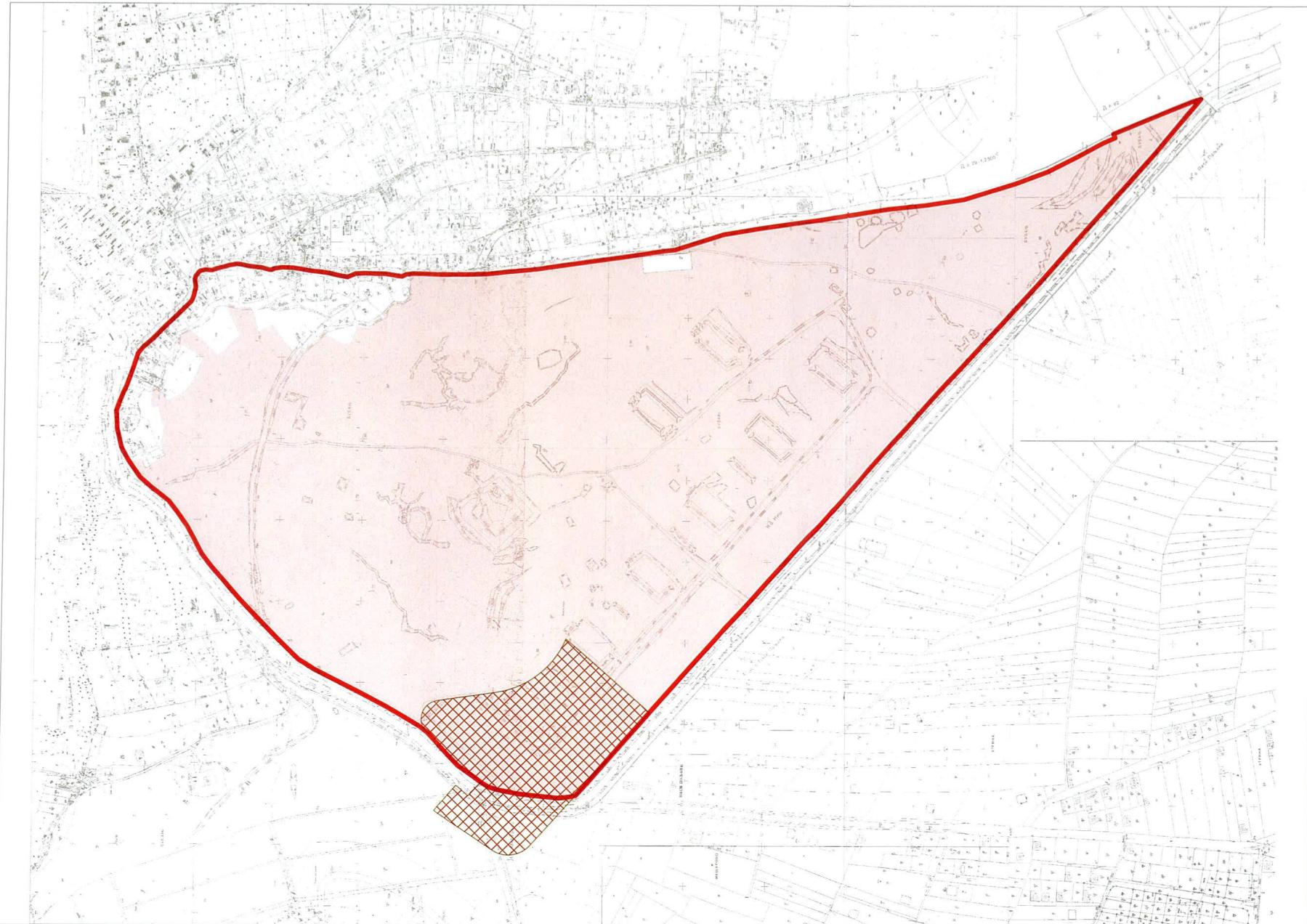
арх. Јована Шуњеварић

Директор

Мирјана Андрић

Мирјана Андрић

СПОМЕН ПАРК „БУБАН“ У НИШУ
споменик културе од изузетног значаја

Граница заштите непокретног културног добра —
Површина планирана за изградњу резервоара